افلاطون‌گرائی در نزاع هیلبرت و بروار

دومی آن را هم عرض کنم؛ نزاعی شد در اینکه بروار[1] خواست شهودگرائی را در فلسفه ریاضی بیاورد. واژه‌ی «Intuitionism» که بروار به کاربرده، این واژه را خراب کرده. خُب بین او با کسی که بالاترین ضربه را از این فضاها خورده بود -یعنی هیلبرت- مناظره شد. جمله او معروف است؛ هیلبرت به بروار گفت بیخودی زحمت نکش، آن فردوس و بهشتی که کانتور برای ما آفریدی - می‌گویی «create» یعنی خلق کرد اما من می‌گویم کجا خلق کرد؟! بلکه تنها پرده برداشت و به شما نشان داد، اما او می‌گوید خلق کرد؛ کانتور که خلق نکرد؛ واضح و آشکار است- احدی قادر نیست در ِآن را بر ما ببندد. درست هم می‌گوید. یعنی چه؟ یعنی وقتی چشم ریاضیدان یک چیزی را می‌بیند، می‌گوید دیدم. حالا مدام تلاش کن و بالا و پایین بیا. ما دیدیم که این هست؛ این فردوس هست. این هم تجربه دوم است؛ که ببینید دیدن این قدر مهم است. می‌گوید تو برو بحث را بکن، اما احدی قادر نیست در ِآن را ببندد.

---

[1]https://en.wikipedia.org/wiki/Brouwer%E2%80%93Hilbert_controversy

جدال_برؤر_و_هیلبرت/https://fa.wikipedia.org/wiki

بازبینی #5
ایجاد شده 11 فوریه 2024 16:27:43 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 فوریه 2025 14:28:42 توسط ... .